

***Adviesraad Sociaal Domein
Eijsden-Margraten***

(voorheen Adviesraad Ondersteuning & Participatie)

Jaarverslag 2018/19/20/21

18 januari 2022

JAARVERSLAG 2018 t/m 2021 Adviesraad Sociaal Domein Eijsden-Margraten

Voorwoord

De Adviesraad Sociaal Domein (voorheen Adviesraad Ondersteuning en Participatie) wil u via dit vierjarenverslag informeren over haar activiteiten gedurende de jaren 2018, 2019, 2020 en 2021.

In 2018 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en dit had tot gevolg, dat wij afscheid moesten nemen van onze twee vertrouwde wethouders Bisscheroux en Willems die werden opgevolgd door één wethouder voor het hele sociale domein, Chris Piatek. Wel leverde de overstap enige aanloopproblemen op en hadden we moeite om weer regelmaat in het overleg te brengen. Naast wisseling van wethouder vertrokken ook in de loop der tijd twee vertrouwde ambtenaren (participatie en jeugd) wat ook van invloed was op de continuïteit in de contacten. Door zowel met de ambtenaren als met de wethouder onze knelpunten te bespreken zagen we in de loop van de jaren duidelijke verbeteringen zowel in frequentie als inhoud van de contacten.

Een terugkerend knelpunt was het tijdig en volledig leveren van informatie aan onze Raad. Te vaak kregen we meer en sneller de informatie via het overleg van de zes voorzitters van de Adviesraden Maastricht-Heuvelland (Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten, Meerssen, Valkenburg en Vaals). Daar binnen het Sociaal Domein op veel punten min of meer intensief wordt samengewerkt, zoals de inkoop Wmo en Jeugdzorg, ontstond ook de discussie in hoeverre de zes Adviesraden gezamenlijke adviezen zouden moeten/kunnen uitbrengen.

Na overleg binnen de Adviesraad en in afstemming met onze wethouder zijn wij van mening dat de focus van onze Adviesraad op de activiteiten binnen de eigen gemeente moet liggen. Dat laat onverlet dat wij groot belang hechten aan de samenspraak en afstemming met de vijf andere Adviesraden.

Een stoorzender in de communicatie was de coronapandemie, waardoor een aantal vergaderingen uitviel. Later werd het overleg weliswaar via video-vergaderingen weer opgepakt, maar of dit echt de kwaliteit heeft van een fysieke bijeenkomst is nog de vraag. Terwijl in 2018 en 2019 pogingen gedaan werden meer met de achterban de communiceren, kon dat de jaren daarna niet worden gecontinueerd. Voor de komende jaren zal dit een extra aandachtspunt moeten blijven.

Gedurende de vier jaar waren vertrokken een aantal leden van de Adviesraad, het merendeel wegens het verloop van de zittingsperiode. Gelukkig melden zich voldoende kandidaten om de lege plekken op te vullen. Wel boog de Adviesraad zich in het laatste jaar nog eens over het Reglement en Huishoudelijk reglement, waarbij de zittingsperiode (maximaal twee perioden van vier jaar) wel zo moest blijven. De door ons voorgestelde wijzigingen liggen nu bij B & W, die hun fiat hieraan dienen te geven.

De laatste bijeenkomst van dit jaar hebben wij afscheid moeten nemen van onze secretaris Jos Dols, die acht jaar lang met zeer veel inzet de Adviesraad heeft ondersteund.

Koos Steeneveld, voorzitter

De voornaamste activiteiten

In 2018:

- We adviseren, samen met de adviesraden uit de regio Maastricht-Heuvelland positief over de inhoudelijke visie van het Regioplan Beschut Thuis 2020 met de aantekening, dat de keuze van de woonplaats van de cliënt gerespecteerd dient te worden.
- Bezoeken we alle huiskamers in de gemeente en laten een brief met uitleg over onze Adviesraad en een formulier waarmee men signalen kan melden achter (resultaat: 0 meldingen of vragen).
- Hebben we de taalcafés in Eijsden en Oost-Maarland bezocht.
- Bespreken we het Actieplan Toekomstagenda Sociaal Domein 2018/2019 en geven we advies hierover.
- Bespreken we de wijziging in de verordeningen Wmo- en Jeugd 2019 en brengen er een omvattend advies over uit aan het college van B&W.
- Bespreken we de notitie Bouwstenen Plan van Aanpak Personen met verward gedrag.
- Bespreken en becommentariëren we de door de gemeente gehouden Evaluatie Wmo en Jeugdzorg.
- Besluiten we onze website op te heffen, er kijkt nauwelijks iemand naar en er reageert ook niemand op.
- Bespreken we de Raadsinformatiebrief Sociaal Domein november 2018 en voorzien we deze van uitgebreid commentaar.
- Bespreken we de lokale inclusie agenda gemeente Eijsden-Margraten. Iedere gemeente in Nederland dient een dergelijke agenda op te stellen, dit vloeit voort uit het VN-verdrag van de rechten van de mens met een beperking (dit kan een lichamelijke en/of psychische beperking zijn). Wij zien op dit onderwerp duidelijk een taak voor onze Adviesraad weggelegd.

In 2019:

- Het nieuwe beleidsplan jeugd Zuid-Limburg is toegelicht door Marjolein Nicolaes, de beleidsmedewerker Jeugd.
- Op zaterdag 9 februari volgen vier van onze leden in Sittard een cursus voor Adviesraden via de Koepel. 'Een adviesraad met toegevoegde waarde'.
- Krijgen we een toelichting op de programmabegroting Sociaal Domein met presentatie door Tanja Bytchkova de beleidsmedewerker Wmo en Philip Weusten (medewerker financiën voor de afdeling Mens & Samenleving).
- We nemen deel aan de themabijeenkomst van de Regionale Adviesraden Sociaal Domein over de relatie Adviesraden-Gemeentelijke Overheid.
- We hebben ons eigen functioneren als Adviesraad geëvalueerd.
- Krijgen we een toelichting op de lokale woonvisie.
- Ontdekken we dat de vergoedingen die wij krijgen voor het bijwonen van de vergaderingen, door de gemeente aan de belasting worden doorgegeven als inkomen.
- Nemen we deel aan bijeenkomsten over respijtzorg.
- Zijn we naar de bijeenkomsten over Regionaal Gezondheidszorgbeleid 2020-2023 geweest.
- Stellen we vast dat iedere werkgroep met de betreffende beleidsambtenaar vier à vijf keer per jaar rond de tafel zal gaan zitten.
- Hebben we op 20 november een verdiepingsmiddag met de beleidsambtenaren Tanja Bytchkova, Marjolein Nicolaes en Diana Hermans o.l.v. Arthur Janssen. In deze middag worden goede afspraken gemaakt voor een regelmatig periodiek contact tussen de werkgroepen en de beleidsambtenaren.

In 2020:

- Na een oproep in De Etalage hebben we vier nieuwe leden voor de adviesraad gevonden en een lid voor de werkgroep Wmo die geen lid van de Adviesraad wil worden. Een van de vier nieuwe leden trekt zich al snel weer terug.
- Bespreken we de notities "Begeleid wonen en maatschappelijke opvang", het beleidsplan Zot (Zicht op Thuis) en de Contourennota inburgering Maastricht-Heuvelland. Het is vervelend dat we deze notities niet via de eigen gemeente ontvangen maar wel via het regionaal overleg van de adviesraden.
- Bespreken we het dashboard Wmo en Jeugd dat is opgesteld door de business controller met Chris Piatek de wethouder die het sociaal domein in portefeuille heeft.
- Bespreken we een discussiestuk geschreven vanuit het voorzittersoverleg van de regio Maastricht en de vijf Heuvelland gemeenten. (Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul.) Het voorstel komt erop neer dat het voorzittersoverleg gemandateerd wordt om namens de deelnemende adviesraden besluiten te nemen en adviezen uit te brengen. Wij hebben recent de beweging ingezet om vroeg in het proces al met de beleidsambtenaren in gesprek te gaan om zodoende meer invloed te hebben. Daar zal een verdere regionalisering van het adviesproces niet aan bijdragen.
- Wordt meegedeeld dat er een verschuiving is geweest in de portefeuilles van de wethouders. Omdat Chris Piatek in dienst is bij Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH) en met politiek verlof heeft Jos Custers de contacten daarover overgenomen. Chris Piatek blijft verantwoordelijk voor Armoedebestrijding, Arbeidsmarkt, Schuldhulpverlening, Podium 24 en Annex.
- Horen we dat de gemeente een uittredingsverzoek heeft gedaan aan SZMH. De reden voor uittreden is dat de kosten per cliënt in onze gemeente veel hoger zijn dan landelijk. Er wordt aan een *business case* gewerkt. Een inhoudelijk argument is dat daardoor de drie domeinen integraal benaderd worden door het sociaal team.
- Worden de fysieke contacten tussen maart en september met de beleidsambtenaren op een laag pitje gezet vanwege Corona.
- Lukken pogingen onzerzijds om over de voorgenomen uittreding uit SZMH in gesprek te komen met beide wethouders (Custers en Piatek) en de beleidsambtenaar niet.
- Besluiten we onze naam om te zetten van Adviesraad Ondersteuning & Participatie in Adviesraad Sociaal Domein. De naamswijziging gaan we doorvoeren als we een stichting worden.
- Bespreken we met Olga Sollet mogelijke bezuinigingen op het Sociaal Domein. Het gaat volgens haar vooral om innovatie en efficiënter werken, meer dan om te bezuinigen. De bezuinigingsideeën zelf krijgen we niet te zien.
- Bespreken we de programmabegroting 2021-2024 Hoofdstuk Mens & Samenleving. De begroting is door de gemeenteraad vastgesteld. Er is ons niet om input of advies gevraagd, noch hebben we de toegezegde informatie uit de Taskforce Sociaal Domein gekregen.
- Op voorstel van Marja van Wissen zal iedere werkgroep maandelijks een signaal afgeven aan de betrokken beleidsambtenaar om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen enerzijds, maar anderzijds ook om in beeld te blijven bij die ambtenaren. Nu worden we te vaak "vergeten". (Zoals bij de begroting.)
- Maakt Koos Steeneveld gebruik van het spreekrecht bij de gemeenteraad. Hij heeft daarbij gewezen op het verbeteren van burgerparticipatie zoals ook beschreven staat in "Het Manifest van de Burger".
- Sturen we een brief aan het college waarin we ons beklag doen over het gebrek aan informatie en inspraak. Ook plaatsen we alsnog onze kanttekeningen bij de programmabegroting 2021-2024 Hoofdstuk Mens & Samenleving.
- Zegt Chris Piatek in een digitaal overleg dat er van de gemeente uit geen opzet in het spel is om de Adviesraad niet te betrekken bij de opstelling van de begroting of de discussie over de bezuinigingen. Hij biedt dan ook zijn excuses aan voor het niet nakomen van de afspraken. Wel is vooraf de begroting aan ons toegezonden. We zullen elkaar beter bij de les moeten houden.
- Vanaf november wordt er weer digitaal overlegd, zowel onderling als met de gemeente.

In 2021:

- Beginnen we het jaar met een digitale bespreking met John van Veen. Sinds half december 2020 is hij bij de gemeente Eijsden-Margraten aangesteld als interim-afdelingshoofd Mens & Samenleving tot 1 maart 2022. We vinden het een verademing om met iemand van de gemeente te spreken die zo'n duidelijke taal spreekt.
- Los van het positieve gevoel dat we hebben overgehouden aan het gesprek met Van Veen (of misschien wel juist daardoor) zijn we toch onaangenaam verrast dat de uittreding uit SZMH al een gelopen race lijkt. Niet in het minst omdat we herhaaldelijk om overleg hierover gevraagd hebben. We besluiten dan ook een ongevraagd advies uit te brengen over de uittreding.
- Heeft de werkgroep Wmo in samenwerking met het Platform Zorgvragers EM een advies uitgebracht over inkoop hulpmiddelen.
- Heeft de werkgroep Jeugd overleg gehad met Marjolein Nicolaes. Het aantal aanmeldingen voor jeugdzorg blijft toenemen en de kosten ook. Er worden pogingen gedaan om met de huisartsen af te stemmen over het doorverwijzen. Men verwacht nog steeds een voordeel van de invoering van het woonplaatsbeginsel. Er is een nieuw voorstel voor samenwerking tussen de 16 gemeenten in voorbereiding wat betreft de inkoop van zorg. Waarschijnlijk eind dit jaar wordt ons hierover advies gevraagd. De nieuwe website Verenigt u! wordt goed gebruikt. De bijdrage aan Homestart is gestaakt omdat er in onze gemeente geen gebruik van werd gemaakt.
- Vervelend is dat de vergoeding die de gemeente uitkeert aan de leden van de Adviesraad fiscaal belast wordt. Dit heeft als gevolg dat Marja van Wissen niet langer deelneemt omdat ze dan gekort wordt door het UWV. We zullen nogmaals bij de gemeente vragen dit te veranderen.
- Bespreken we opnieuw de notities begeleid wonen en maatschappelijke opvang, het beleidsplan Zot en de Contourennota inburgering Maastricht-Heuvelland. Alle drie de notities hebben we via het regionaal overleg adviesraden Sociaal Domein ontvangen. Het gaat hier over inburgering en maatschappelijke opvang, zaken die ook in onze gemeente spelen en waar een "lichte" gemeenschappelijke regeling voor in de maak is. Ook andere signalen roepen bij ons frustraties op: geen advies gevraagd over de uittreding SZMH, geen advies gevraagd over de bezuinigingen op het sociaal domein, geen advies over inzet coronafonds, te laat ontvangen van raadsinformatiebrief zijn hier voorbeelden van. We begrijpen dat corona fysiek contact en overleg moeilijker maakt maar dat is geen reden ons niet te informeren. We sturen een brief
- Maken we digitaal Kennis met Ruby van Bavel die samen met Danja Bocken is ingehuurd om de regelingen van de gemeente t.a.v. participatie op te stellen vóór de uittreding uit SZMH per 1 juli.
- Besluiten we om vanaf 19 mei weer fysiek bij elkaar te komen in de raadszaal.
- Spreken we in een gesprek met Chris Piatek, Tanja Bytchkova en John van Veen op 19 mei af dat zij in ons maandelijks overleg komen vertellen wat de stand van zaken is in het sociaal domein. Daarnaast kunnen we altijd rechtstreeks vragen stellen aan John en even contacten als dat nodig is.
- Wordt ook nog gemeld dat Chris Piatek vanaf 1 juli weer het hele sociale domein zal coveren als wethouder.
- Bespreken we het conceptadvies van de regionale Adviesraden over het beleidsplan Zicht op Thuis. Koos Steeneveld wordt geacht hier namens ons een standpunt over in te nemen. Hij heeft al laten horen dat wij onze aandacht primair op het lokale overleg willen richten. Als dit een plan is van Maastricht in haar rol als centrumgemeente hebben we dan überhaupt iets in te brengen?
- Wat betekent precies de rol van centrumgemeente en welke consequenties heeft dit voor de inspraak in de lokale adviesraden? Hier zullen we ons verder over moeten laten informeren.
- Besluiten we ons voortaan Adviesraad Sociaal Domein Eijsden-Margraten te noemen.
- Worden we via de regionale adviesraden geïnformeerd dat in de inkoop Jeugdhulp 2023 e.v. wordt gewerkt met een gesegmenteerde inkoop. Op segmentniveau worden strategische keuzes gemaakt (toegangsmanagement, leveranciersmanagement, bekostiging en contract). Binnen het zorglandschap onderscheidt men dan vijf segmenten met eigen specifieke kenmerken en uitdagingen:

1. Hoog specialistisch/weinig voorkomend
 2. Wonen
 3. Dagbehandeling/dagbesteding
 4. Veel voorkomend/individueel
 5. Crisis
- Een van de transformatieiders blijkt "onze" Marjolein Nicolaes te zijn.
 - Hebben we begin juli een gesprek met de concerncontroller en een ambtenaar van Financiën en John van Veen. De conclusie is dat de gemeente met de inspecteur van de belastingen moet gaan praten om te regelen dat de vergoeding die wij krijgen niet langer als inkomsten wordt doorgegeven maar als vrijwilligersvergoeding. De gemeente gaat aan de slag.
 - In een gesprek met Chris Piatek, Tanja Bytchkova, John van Veen en Ruby van Bavel legt de laatste uit dat dat zij, samen met Tanja, Marjolein Nicolaes vervangt die voor 1,5 jaar gedetacheerd is bij Maastricht in de rol van transformatieider. Het voorliggende transformatieplan is er gekomen in aanloop naar de nieuwe aanbesteding Jeugdzorg per 1/1/2023 door de 16 gemeentes in Zuid-Limburg. Maastricht is daar als centrumgemeente leidend in en heeft afgelopen jaar nogal wat financiële tegenslagen gehad. Koos meldt alvast aan Chris Piatek dat er vanuit de verschillende adviesraden kritiek is op hun gemeentebestuur omdat zij niet of onvoldoende geïnformeerd zijn en de jeugd en hun vertegenwoordigers niet betrokken worden. Er blijkt nu wel een mogelijkheid te zijn dat er vanuit de expertgroep Jeugd van de (16!) Zuid-Limburgse adviesraden drie mensen deelnemen aan een virtuele "inspiratiebijeenkomst" over de regiovisie/het transformatieplan. Chris meldt dat hij lid is van de Stuurgroep Jeugdzorg van de 16 gemeenten. Verder zijn de drie wethouders van de centrumgemeenten lid en nog twee wethouders van kleinere gemeentes. John stelt dat het er om gaat wat relevant is voor de ASD, waar kunnen wij aanhaken en wanneer? Om dat te beantwoorden zal ons de planning worden toegestuurd, met daarbij de inschatting van de gemeente wat adviesplichtig is en wat niet. Het transformatieplan zelf is niet openbaar omdat daar vertrouwelijke cijfers in staan die niet bij de aanbieders terecht mogen komen.
 - Per 1 juli is het nieuwe contract met Welzorg ingegaan. De vraag die nog open is of er behoefte is aan mobiele servicepunten in de regio.
 - Is het plan Zicht op thuis door Maastricht vastgesteld. In de laatste week van september of de eerste week van oktober wordt een informatiesessie georganiseerd voor de adviesraden en de gemeenteraden van de lijn-50 gemeenten, waarschijnlijk in de vorm van Webinars. Wij als adviesraad geven de voorkeur aan een fysieke bijeenkomst.
 - Alle aanbieders van Huishoudelijke Hulp hebben aangegeven dat ze een personeelstekort hebben en dat in de zomer de invalkrachten ook schaars zijn. Ze nemen dan ook alleen nog maar dringende gevallen aan. De consultants zijn hiervan op de hoogte.
 - De Sociale Dienst Eijsden-Margraten is per 1 juli gestart. SEM@eijsden-margraten.nl is actief. De eerste uitkeringen worden eind van deze maand uitbetaald. Werving van personeel is gestart, waarbij het goed is dat er ook intern mensen met ambities zijn. De volgende stap is dat de ambities bij de gemeenteraad worden gepeild en bij de ASD. Het gaat vooral om hoe je je mensen wil bejegenen. In september wil hij daarover een avond beleggen met een hoogleraar arbeidsepidemiologie van de UM.
 - Streven is dat per 1/10 cliënten inzage hebben in hun dossier.
 - Meldt John van Veen dat hij de afdeling Mens & Samenleving en de zeven beleidsvelden (**WMO, jeugd, participatie, gezondheid, sport en bewegen, onderwijs en kunst en cultuur**), meer zichtbaar wil maken. Een presentatie over Kunst, Cultuur & Educatie die als voorbeeld hiervan kan gelden wil hij ons laten zien in de bijeenkomst van augustus.
 - Heeft Marijke Ruiters geïnventariseerd of er behoefte zou zijn aan een mobiel servicepunt van Welzorg in onze gemeente. Dit heeft een genuanceerd antwoord opgeleverd, dat ze aan Tanja Bytchkova heeft doorgegeven, die dit op haar beurt aan de regio heeft gemeld.
 - Presenteert Maureen Bachaus ons hoe Kunst & Cultuur als onderdeel van het Sociaal Domein meer zichtbaar wordt gemaakt.

- Plaatsen we een oproep voor nieuwe leden en een nieuwe secretaris in "De Etalage". De tweede plaatsing op de pagina met gemeentelijke informatie levert vier reacties op.
- Besluiten we na oktober op de derde donderdagmiddag van de maand te gaan vergaderen.
- De beleidsverordening Wmo wordt aangepast. De gemeente heeft besloten niet te korten op het mantelzorgcompliment en de korting op de eigen bijdrage te laten vervallen. Het betreft eigenlijk alleen redactionele wijzigingen, inhoudelijk verandert er niets.
- De aanbieders van Huishoudelijke Hulp hebben een aannamestop van cliënten omdat er een personeelstekort is. De wachttijd is nu minimaal zes tot acht weken. Men adviseert mensen die zich bij de gemeente melden het via een PGB-constructie te proberen, maar daar blijken de mensen toch huiverig voor.
- Er wordt (met vertraging) gewerkt aan een nota Schuldhulpverlening. Na vaststelling door het College komt de nota naar ons.
- Per 1-1-22 treedt een medewerker in dienst voor een pilot van een jaar als planmedewerker (regie-ambtenaar) voor de plusminus 90 statushouders die klant zijn van SEM (ongeveer een derde van het totaal). De nieuwe partner bij inburgering wordt Vluchtelingenwerk Nederland.
- Omdat we vinden dat het te lang duurt voordat de gemeente met een oplossing komt om de vergoeding voor de leden van de adviesraad om te zetten in een vrijwilligersvergoeding, doen we zelf een kant-en-klaar voorstel aan het college om het reglement aan te passen, zodat ook leden met een uitkering weer kunnen deelnemen zonder dat dit ten koste van hun uitkering gaat.
- In de laatste vergadering van 2021 krijgen we te horen dat de gemeente de onkostenvergoeding van de leden van de Adviesraad inderdaad beschouwt als een vrijwilligersvergoeding waarover geen inkomstenbelasting hoeft te worden afgedragen en niet gekort wordt op een eventuele uitkering.

Samenstelling ASD E-M

Gedurende 2018 t/m 2021 was de Adviesraad Sociaal Domein en haar voorganger de Adviesraad Ondersteuning & Participatie als volgt samengesteld:

Naam

Bas Wouters	Vanaf Maart 2020 t/m maart 2021
Carrie Visser-Martens	Vanaf maart 2020
Ellen Sleebe	T/m september 2019
Gerrie Reintjens	Vanaf maart 2020
Jan Schumans	T/m juni 2021
John Swelsen	T/m november 2020
Jolanda Knoppen	T/m december 2020
Jos Dols	T/m december 2021 (secretaris)
Koos Steeneveld	(voorzitter)
Line Jacobs	T/m oktober 2020
Marja van Wissen	Vanaf maart 2020
Marlie van Weert Wolfs	Vanaf november 2021
Marijke Ruiters	
Paula Langen	T/m december 2019
Wiely Philippens	
William Wynja	Vanaf november 2021 (secretaris)

Werkgroep leden/adviseurs geen lid van de ASD E-M

Els Damsma	WG: Wmo
Marjolein Peerboom	WG: Wmo
Raymond Piters	WG: Participatie vanaf november 2021
Paula Langen	WG: Jeugd

December 2021

Jos Dols,

Secretaris Adviesraad Sociaal Domein Eijsden-Margraten.